

ОНТОГЕНЕТИЧНИЙ РАКУРС СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ

Викладач –

Кількість кредитів - 5

Семестр - 3

Анотація навчальної дисципліни

Онтогенетичний ракурс соціалізації особистості - дисципліна, що вивчає теоретичні засади соціалізації особистості, вплив мікрофакторів, мезофакторів, макрофакторів, мегафакторів соціалізації на процес становлення особистості, онтогенетичну детермінацію та результативну сторону соціалізації особистості.

Навчальна дисципліна призначена для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за освітньо-науковою програмою «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності **053 «Психологія»**.

Мета викладання курсу полягає у формуванні в аспірантів цілісного уявлення про онтогенетичний ракурс процесу соціалізації особистості, розглянути існуючі підходи до його розуміння, з'ясуванні основних завдань різних етапів соціалізації, визначенні її факторів, агентів та засобів.

Завдання викладання дисципліни:

- розкрити зміст поняття процесу соціалізації;
- окреслити завдання, категорії, принципи, агенти, інститути та перелік видів соціалізації;
- виокремити фактори впливу та механізми формування процесу;
- викласти суть основних концепції та теорій соціалізації;
- широко описати онтогенетичний ракурс формування психіки людини у процесі входження людини у суспільство;
- сформувати в аспірантів систематизований комплекс знань про процес соціалізації в віковому континуумі;

- розвинути вміння орієнтуватися у питаннях соціалізації на різних вікових етапах розвитку психіки в онтогенезі для професійного застосування цих знань у рамках трудової чи наукової діяльності;

- сформувати комплексні знання з завданням формування у суб'єктів особистого психологічного впливу соціалізованості, соціальної компетентності та соціальної зрілості, а також з ціллю превентивності несприятливих умов соціалізації, попередження віктимності в суб'єкт-суб'єктній парадигмі.

Очікувані результати вивчення курсу

Інтегральна компетентність

Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної психологічної та/або дослідницько-інноваційної, освітньої діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення в галузі психології та освіти.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 02. Здатність здійснювати усну та письмову наукову комунікацію, презентацію результатів власного наукового дослідження українською та однією з іноземних мов європейського простору, демонструючи культуру наукового мовлення і використання лінгвістичного інструментарію; встановлювати продуктивні зв'язки з людьми щодо обміну досвідом (професійним, емоційним, соціальним, практичним і т. п.).

ЗК03. Здатність здійснювати пошук та аналізувати інформацію з різних джерел, користування бібліотеками (традиційними і електронними), професійно володіти основними методами, способами і засобами зберігання й обробки інформації; використання інформаційних ресурсів, які знаходяться у відкритому доступі наукометричних баз, зокрема Scopus та Web of Science.

ЗК08. Здатність діяти ініціативно, соціально відповідально та свідомо, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, ефективно працювати в

команді, цінувати та поважати індивідуальну, гендерну та соціокультурну самобутність, визнавати рівність прав та можливостей.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

ФК01. Здатність здобувати наукові знання за спеціальністю 053 Психологія, засвоювати основні теоретичні положення та концепції, розуміти теоретичні і практичні проблеми, історію розвитку та сучасного стану наукових знань, орієнтуватися в сучасній нормативно-правовій базі розвитку освіти, актуальних тенденціях освітньої політики в Україні, застосовувати компаративний аналіз щодо вивчення зарубіжної й вітчизняної психології та освіти, володіти тезариусом психологічної науки.

ФК02. Здатність до продукування нових ідей і розв'язання комплексних проблем у галузі професійної, наукової, дослідницько-інноваційної та освітньої діяльності, адекватно обирати й застосовувати сучасну методологію, методи й стратегії організації досліджень у галузі психології для синтезу та аналізу складних систем та явищ, використовувати наявні, модифікувати та створювати нові технології для вирішення завдань дослідження, перевіряти їх ефективність.

ФК05. Здатність ефективно збирати, опрацювати, узагальнювати та всебічно аналізувати інформацію про психологічні явища й процеси, здійснювати перевірку якості психологічної інформації; здатність до побудови тлумачноінтерпретаційних моделей для пояснення психологічних явищ і процесів, переосмислення наявних та створення нових знань та/або професійних практик у сфері науково-психологічної діяльності.

ФК06. Здатність до різновекторного історико-психологічного аналізу (історико-логічний, компаративний, ретроспективний, персоналістичний), до опрацювання джерельної бази дослідження; здатність адаптовувати та екстраполювати ідеї видатних психологів у сучасну психологічну практику, використовувати синергетичний підхід до осмислення психологічних явищ і процесів.

ФК07. Здатність до вивчення та модернізації існуючих психологічних концепцій у вітчизняній та зарубіжній психології розуміння процесів особистісного розвитку та ролі соціокультурного середовища, навчання та виховання на різних вікових етапах; до розробки нових психодіагностичних методик та психокорекційних технологій для розв'язання та профілактики сучасних психологічних проблем.

ФК08. Здатність визначати актуальні напрями і завдання професійної діяльності, планувати та організовувати їх реалізацію, оцінювати ефективність з дотриманням професійної етики та міжкультурної толерантності.

ФК09. Здатність здійснювати планування, організацію й експертизу психологічних досліджень, моніторинг власних наукових результатів, володіти діагностичним інструментарієм оцінки результатів експериментальної роботи, організовувати психологічний експеримент, адекватно використовувати методи математичної статистики, оцінювати наукову та практичну цінність завдань, які вирішуються у власному науковому дослідженні.

Програмні результати навчання

ПР 02. Демонструвати універсальні навички дослідника: уміння критично й абстрактно мислити, аналізувати, інтерпретувати, узагальнювати й оцінювати результати науково-дослідницької діяльності, генерувати нові ідеї (креативність).

ПР04. Демонструвати уміння і навички здійснювати пошук та аналізувати інформацію з різних джерел, користуватися бібліотеками, базами даних, інформаційними ресурсами, які знаходяться у відкритому доступі наукометричних баз Scopus та Web of Science.

ПР 05. Застосовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та освітній діяльності, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури.

ПР 08. Демонструвати сформованість компетентностей, достатніх для розуміння методології та здійснення наукового дослідження; для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи у вигляді наукових публікацій до фахових видань категорій А і Б та наукометричних видань.

ПР 09. Демонструвати поглиблені знання зі спеціальності 053 Психологія у власних дослідженнях та викладацькій практиці: основні психологічні концепції, термінологія, історія розвитку та сучасний стан наукових знань з проблеми.

ПР 17. Діяти на основі дотримання принципу рівних можливостей, гендерного підходу, цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність.

Очні консультації: за попередньою домовленістю з викладачем щовівторка, з 10.00 до 13.00.

Онлайн консультації: за попередньою домовленістю з викладачем щочетверга з 12.00 до 16.00.

Е-mail викладача: olga.sozoniuk@rshu.edu.ua